

SCENARIUSZ LEKCJI WYCHOWAWCZEJ W KLASIE PIERWSZEJ GIMNAZJUM

TEMAT: AGRESJA W NAS I WOKÓŁ NAS

Cele:

Uczeń:

- wie czym jest agresja,
- odróżnia złość od agresji,
- potrafi nazwać przyjazne uczucia, których doświadcza w życiu codziennym,
- wskazuje przyczyny zachowań agresywnych,
- uświadamia sobie własną agresję,
- zna inne niż agresja możliwości reagowania,
- potrafi przeciwdziałać agresji.

Środki dydaktyczne:

- materiały przygotowane przez nauczyciela, kolorowe kartki, arkusze papieru, pisaki

Metody pracy: burza mózgów, miniwykład, śnieżna kula, pogadanka

Formy pracy: praca indywidualna i zbiorowa

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjne
2. Uczniowie wyrażają uczucia i emocje towarzyszące im przed dzisiejszymi zajęciami, np.: Jestem..., czuję...
3. Uczniowie piszą na karteczkach, z czym kojarzy im się agresja. Następnie prezentują swoje wypowiedzi i przyklejają na tablicy karteczki, grupując je.
4. Nauczyciel prowadzi miniwykład na temat agresji. Każdy uczeń otrzymuje na kartkach ogólne wiadomości na ten temat.

5. Uczniowie odpowiadają na pytanie:

„Dlaczego jesteśmy agresywni?”

Przyczyny zachowań agresywnych zapisują na arkuszu papieru.

6. Rozmowa z uczniami nt. sposobów wyrażania agresji i reakcji ze strony organizmu, towarzyszących człowiekowi, kiedy jest agresywny.

7. Uczniowie (w rundce) kończą następujące zdanie:

Zamiast reagować agresywnie mogę..., powinienem...

8. Podsumowanie

Nauczyciel dzieli klasę na mniejsze zespoły.

Każda grupa opracowuje odpowiedź na jedno pytanie:

- Co powoduje, że zachowujemy się agresywnie?
- Po czym można poznać, że ktoś się zachowuje agresywnie?
- Jakie są negatywne skutki zachowań agresywnych?
- W jaki inny sposób niż przez agresję, możemy wyrażać swoją złość?
- Jak przeciwdziałać agresji? Jak sobie z nią radzić?
- Co by było, gdyby wśród ludzi nie było agresji?
- Gdzie szukać pomocy?

Wyniki swojej pracy uczniowie zapisują na papierze.

Każdy zespół prezentuje rezultat swojej pracy.

9. Rundka końcowa - Uczniowie kończą zdanie:

Zajęcia były...

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA I UCZNIA

AGRESJA, wg definicji Władysława Szewczuka, to „wszelkie działanie (fizyczne lub słowne), którego celem jest wyrządzenie krzywdy fizycznej lub psychicznej – rzeczywistej lub symbolicznej – jakiejś osobie lub czemuś, co ją zastępuje”.

Agresja może być:

- **emocjonalna**. Mamy z nią do czynienia m.in. wówczas, gdy dziecko przeżywa lęk lub złość (np. zostało wyśmiane przez nauczyciela przed całą klasą) i pod wpływem tych emocji „odpyskuje” nauczycielowi (agresja słowna). Innymi przejawami tej formy agresji są: kpiny, groźby, przewiska, ośmieszanie, plotkowanie itp.;
- **instrumentalna**, gdy agresor dąży do osiągnięcia jakiegoś celu kosztem drugiej osoby, wykorzystując swoją przewagę fizyczną lub psychologiczną;
- **fizyczna**, gdy mamy do czynienia z fizycznym atakiem na drugą osobę lub jej własność. Może mieć charakter agresji bezpośredniej, gdy agresor atakuje „przyczynę” swojej złości, lub agresji przemieszczonej, gdy atakowany jest ktoś lub coś, symbolizujący osobę, której agresor chce wyrządzić krzywdę; Agresja przemieszczona jest często spotykana w szkole, np. gdy uczeń, który został upokorzony przez innego ucznia, odreagowuje napięcie na słabszym koleźce;
- **społeczna**, gdy służy obronie norm i wartości obowiązujących w danej społeczności (np. policjant, żołnierz);
- **aspoleczna**, która wprowadza destrukcję w relacjach międzyludzkich.

Agresja to respektowanie własnych praw, lekceważenie praw innych.

W przypadku agresji mówimy o braku szacunku dla innych i dla siebie.

Zachowania agresywne postrzegane są w kategoriach „ja wygrywam”, „ty przegrywasz”. Ton głosu w tym zachowaniu bywa często hałaśliwy. Towarzyszy mu czasami wrogie spojrzenie, naruszanie strefy prywatności. Należy rozróżniać agresję od złości. Złość jest uczuciem, agresja jest sposobem wyrażania złości.